

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an

9 cor. 1/4 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

1/2 an 12 cor. 1/4 an

6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua

oară 12 fil., a treia

oară 10 fil.

□ □

To' ce privește foaia să se adreseze la: Redacțiunea și administrațiunea „Unirea” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Al doilea împrumut de războiu.

Războiul mondial, ce decurge acum de nouă luni și care a luat proporții atât de înspăimântătoare, a consumat milioane de vieți și miliarde de coroane în bani. El se poartă cu înverșunare pe toate liniile și pretinde jertfe noi de sânge și de bani.

Fiecare parte beligerantă ține sub arme milioane de cetățeni, cari la chemarea patriei și-au părăsit ocupațiunile lor obișnuite și productive, pentru ca să prindă arma și cu primejdia vieții să apere țara și onoarea națională. Susținerea ostașilor și ajutorarea familiilor lăsate de ei acasă, mare parte în lipsă și miserie, apoi armatura, munițiunea, aprovizionarea armatei cu cele de lipsă, lucrările tehnice etc. reclamă spese enorme. Visteria statelor nu mai e în stare să facă față la atari cheltueli extraordinari, ori cât de mari ar fi rezervele de bani și venitele ordinare ale cutărui stat.

În economia statului, ca și în cea privată, trebuie ca să se susțină echilibrul financiar, cheltuelile să nu fie mai mari decât venitele ordinari, ci din contră să fie mai mici, cât să se poată realiza cruțări și crea rezerve. Aceasta e în timpuri normale. În timpuri nefavorabile și extraordinari însă, se ivesc cheltueli extra-ordinari, cari nu sufer amânare, și acoperirea cărora e o necesitate inevitabilă, deci statul caută să recurgă la împrumuturi, pentru cari se obligă a plăti camătă creditorilor săi.

În timp de pace împrumuturile de regulă sunt de caracter productiv, cum sunt investițiunile în edificii publice, căi ferate etc. și se contrag dela câte un consorțiu de bancheri din patrie ori din străinătate.

Acum, când toată lumea stă înarmată, e mai greu a tracta cu

consorțiile de bancheri. Aceștia toată afacerea o consideră din punct de vedere al interesului lor material, pe care cearcă a-l asigura, punând condiții favorabile pentru ei și îngreunătoare pentru stat. În aceste împrejurări statul recurge deci pentru împrumut nu la câțiva bancheri, ci la masele largi ale cetățenilor.

Precând cei de pe câmpul de luptă aduc jertfe de sânge pentru siguranța și gloria patriei, celor de acasă li-se îmbie prilej de a-și dovedi patriotismul, aducând jertfe de bani pe altarul patriei, prin aceea, că subscriu împrumutul de războiu.

În Germania primul împrumut de războiu, scris de cetățeni, a fost de 5 miliarde marce, iară al doilea împrumut de 9 miliarde marce. Monarhia noastră prima emisiune pentru împrumutul de războiu a făcut-o în toamna anului trecut, când s'au scris peste trei miliarde coroane. Acum guvernul țerii în virtutea articolului de lege LXIII—1912, §. 17. din nou recurge la împrumut de războiu. Terminul de subseriere e din 12—26 Maiu 1915 inclusive. Subscrierea se poate face la perceptoratele reg., cassele de păstrare postale și la cele mai multe bănci.

Despre împrumut statul emite obligațiuni de rentă, scutite de dare, de câte 50, 100, 1000, 5000 și 10.000 coroane cu 5 1/2 și 6%. Aceste obligațiuni sunt hârtii de valoare, fiindcă au preț ca și banii.

Subscrierea împrumutului de stat este de recomandat. Azi nici un om cu minte nu-și mai îngroapă banii în pământ, nici nu-i lasă să zacă pe fundul lăzii, ci ori întreprinde ceva cu ei, ori îi elocă spre fructificare. Fie că în aceste timpuri întreprinderile ar fi anevoioase și cu mare rizic, mai de recomandat este, ca cel ce are bani disponibili, să-i elocă spre fructificare.

În elocarea banilor nu este iertat a perde din vedere două condiții, anume: siguranța capitalului elocat și rentabilitatea elocării.

Ce privește siguranța capitalului, nicăiri nu poate fi mai mare decât în hârțile de stat. Aici statul garantează cu averea și cu venitele sale, față de cari dispăre garanța, ce ne-ar pute-o oferi privații ori instituturile de credit. Rentabilitatea încă e mai mare la împrumutul de războiu decât la alte elocări. Așa instituturile de credit ofer pentru depuneri 4—5%, precând obligațiunile de rentă ale împrumutului de războiu aduc anual 5 1/2 și 6%. Dacă vom socoti, că aceste obligațiuni le putem avea pentru câte 90 cor. 20 fil. cele de 5 1/2% și 97 cor. 50 fil. cele de 6%, rentabilitatea se urcă la 6.08% (respectiv 6.22% la cele cu 6%).

Obligațiunile împrumutului de războiu, ca hârții de valoare publice, notează la bursă, și dacă avem lipsă mai târziu de bani, le putem vinde, ori pune zalog. Astfel banii nu ne sunt legați, cât să nu putem ajunge la ei, când recere trebuința.

Banii, ce-i primește statul în schimbul obligațiunilor, nu se grămădesc în visteria statului, ci se pun în circulațiune, și așa ajung în mână cetățenilor: ca salare, ajutoare, și preț de cumpărare a diverselor lucruri pentru provederea armatei cu arme, vestminte, nutreminte etc. Prin aceasta se ajută industria, agricultura și comerțul.

Să subscriem așadar împrumutul de războiu, dacă avem bani disponibili, făcându-o aceasta, ne împlinim o datorință patriotică, deodată însă grijim și de promovarea intereselor noastre private, elocându-ne bani în un mod sigur și, între împrejurările de acum și, destul de rentabil.

În jurul dimisiei ministrului Salandra. „Agenția Stefani” anunță: Regele n'a primit abdicarea guvernului Salandra. În consecință întreg cabinetul își va menține locul și pe mai departe sub șefia prim-ministrului Salandra.

Milano, 17 Mai: Aseară s'a lăsat vestea în Roma, că regele nu primește abdicarea cabinetului Salandra. Regele pretinde, ca cabinetul să rămână și pe mai departe, și să se denumească în cabinet și ministrii fără portofoliu. Pentru aceasta candidații serioși sunt Bisolatti, Barzilai și Baselli. Probabil, că Baselli va abdice de portofoliul ministerial, fiind înaintat în vârstă.

Prorogarea deschiderii Camerei italiene. Din cercuri competente ziarul „Popolo d'Italia” este informat că Giolitti încă va lua, parte în noul cabinet, sau ca ministru prezident, sau ca ministru de externe. Aceasta e dorința regelui și Salandra, care a demisionat, încă își dă concursul ca Giolitti să fie denumit în noul cabinet. Deocamdată nu se vorbește nimic despre pășirea lui Luzatti în cabinet. Până Duminică se va decide, că regele voește alcătuirea unui cabinet coaliționist, sau el va propune altă rezoluțiune. După știrile mai noi din nou se va proroga deschiderea Camerei și a Senatului italian până 25 crt. În timpul acesta se vor rezolva schimbările interne produse de demisia cabinetului Salandra.

Sforțările ententei la Roma. Ziarului „Lokalanzeiger” i-se comunică din Roma: Tratatul pentru constituirea noului cabinet sunt în decurgere. S'au luat dispoziții pe o rețea estinsă pentru apărarea capitalei. Plebea a făcut mari demonstrații la redacția ziarului „Popolo Romano”. „Idea Nazionale” îndeamnă tinerimea italiană să vină la Roma și se agite pentru războiu.

Ambasadorii ententei au avut întrevederi. Se nisuesc ca prin diplomație să seducă opinia publică italiană. Așa, ziarele din Londra au publicat, că Anglia, în numele ententei, a pactat cu Italia, ca ea numai decât să înceapă războiul alături de grupul entent. Evident, că știrea, aceasta, lansată de presa engleză, nu corespunde realității.

Din Camera ungară. În programul ședinții din 15 crt. în alegerea deputaților Președintele Camerei Beöthy Pál, declară ședința de deschisă la 11 ore.

Primul orator la proiect, e deputatul Polonyi Géza, care întreabă Camera, că de ce s'a conchemat ședința pe Sâmbăta. Sperază, că Camera nu se va ajurna înainte de ce prim-ministrul nu va da deslușirile necesare despre situația internațională, cari au fost sulate de deputatul Károlyi.

Oratorul nu aproabă, că proiectul acesta s'a pus acum spre discuție. E de părerea că noul proiect va sprijini mai mult abuzurile și ilegalitățile, cari se comit la alegerile deputaților.

Polonyi amintește și chestia actuală a Italiei. Nu crede, ca națiunea italiană să înfigă pumnalul în inima aceluia popor, care i-a ajutat în eluțarea independenței. Va fi mai favorabilă decisiunea dictată de poporul italian, decât a oricărui guvern.

Președintele îndrumă pe orator să nu se abată dela obiect.

Polonyi, amintește deținerea prezidentului Camerei croate Medacovics Bogdan, care nu e aplanată încă. Roagă Camera să se publice motivele pentru cari a fost deținut un om de un rang înalt; dacă e nevinovat să i se deie satisfacție deplină, prin aceasta se va calma opinia publică din Croația.

Președintele, îndrumă pe orator să vorbească despre obiectul pus în programul ședinții.

Polonyi nu aproabă articolul, care dispune, ca asupra plângerilor, ce s'ar ridica contra abuzurilor comise cu ocaziunea șlegelilor secrete, să decidă Camera, iar nu Curia.

Nu primește proiectul.

Răspunsul prim-ministrului Tisza: Declară, că afacerea prezidentului Camerei croate se va aplană nu peste mult, dându-i-se satisfacția cuvenită.

Guvernul a prevăzut, că programul de zi va da loc la lupte de partide și discuții vehemente. Cu toate aceste a fost de lipsă fixarea acestui proiect în ordinea de zi. La proiect vorbesc Brody, Apponyi, Halier. Ședința se încheie la 3 ore.

*

Ședința din 17 crt. Conte de Andrassy înainte de deschiderea ședinței, s'a întreținut cu prezidentul Camerei Beöthy și cu prim-ministrul Tisza. Deputații din galerii au încunjurat pe Andrassy, căroră șeful partidului constituțional le-a spus, că a cerut concesiune dela președintele Camerei, pentru a interpela în chestia politică a Italiei. Prin galerii a început să circule vestea, că prim-ministrul va răspunde interpelației contelui Andrassy.

Relațiile noastre cu Italia au fost viu discutate de partidul opoziției și al muncii.

Camera a continuat debaterile proiectului de lege referitor la procedura judiciară a Curiei, față de care în ședința de azi nu s'a arătat mult interes.

Președintele Camerei Beöthy declară ședința de deschisă la 11 ore. Anunță distincția contelui Tisza Kálmán cu crucea de vitejie, deputatul Bárczy a fost distins cu cea mai înaltă laudă de recunoștință.

FOIȚA.

Raport general

despre activitatea societății de lectură a teologilor din Blaj, „Inocențiu M. Clain” pe anul 1914/15.

On. Soc.! La începutul unei noue jumătăți de existență a societății noastre, când cultura rafinată pălmuește, tot ce e cinstit dumnezeesc și omenesc, când mirosul pravului de pușcă și coloarea orbitoare a râurilor de sânge îmbată, tulbură ori-ce sentiment mai nobil, împiedecă orice muncă serioasă, Vă așteptați poate, să cuprind tot ce am zis în fraza cunoscută: „Inter arma silent musae”.

Alumnii seminarului Bunevestiri n'ar fi vrednici urmași a înaintașilor legendari de odinioară, cari pătrunși de dragostea de neam și lege s'au adunat sub istoricul frasn bătrân, sfâșiat de vijelia vremilor, — să pună la cale multe; nu ai acelora, cari în vederea unui viitor mai fericit pentru acest biet neam lipit de glia pământului, au fost pătrunși de cugetul, că la soartea aceasta atât de mult dorită și visată de toți numai prin o cultivare proprie, prin o muncă de albină se poate ajunge — și au pus puter-

nica piatră de fundament al acestei societăți; i-au scris pe stindardul ei modest lozincă simplă, dar măreață: *munca*, care nobilitează. Zic, n'am fi vrednici urmași ai acestora, dacă în anul acesta ne-am fi abătut de pe calea bine umblată a înaintașilor, dacă ne-am fi cufundat în moleșala nepăsătoare, fatală din vremile de grea încercare de-acum nu, la așa ceva nu ne-a lăsat numele plin de vrajă și mândrie a „înțeleptului ca șerpele și blândului, ca porumbul”, a marelui Inocențiu M. Clain, care nume scoate din amorțeală pe cei comozi, îndeamnă pe cei timizi, oțelește pe cei tari, electrizează pe toți.

Când s'a pus baza acestei societăți poporul a părăsit Egiptul robiei și a intrat în Canaanul libertății.

Era perioada regimului absolutistic, care voia să infiltreze o cultură apuseană, modernă în toate neamurile de sub sceptrul Habsburgilor. Atunci în ai noștri, cu o vehementă ne mai văzută, se naște mândria notabilității de rassă, își stămpără setea cu absorbirea ideilor, curentelor apusene, voiesc mai întâi din inimile proprii să scoată și întunerecul neștiinții, socotind, că dacă ei se vor eleva, ușor vor putea scoate din întunerec pe cei încredințați grijii lor. Au fost tineri plini de visuri și idealuri mărețe, dar lipsiți de emancipare intelectuală corespunzătoare timpului, iar în celea materiale pe

la școlile noastre sărace lipsa, îndemnându-i la o muncă de albină.

Intemeietorii acestei societăți, ca fitori conducători a turmei încredințate păstoririi lor, ca misiunea sfântă să și-o poată împlini cu acurateță au trebuit să aibă în vedere mai ales 3 lucruri: conducerea turmei la credința adevărată, scoaterea ei din întunerecul ignoranței la lumina binefăcătoare a culturii, și în urmă, cununa ambelor, deșteptarea și menținerea simțului național, căci doar și Hristos ori cât de bine a avut la inimă propovăduirea adevărului la toată făptura, totuși El însuși numai între ai săi a împrăștiat razele luminii sănătoase, dătătoare de viață. Dar în defavorul altora El n'a lucrat. Nici înaintașii noștri n'au declarat războiu celor ce-s străini de neamul nostru. Și-au procurat numai o armă puternică de apărare, pe care tehnica modernă n'o poate scoate din uz și carea ni-s'a testat și nouă spre moștenire: munca în susnumitele 3 direcții.

Starea acea de redeșteptare n'a durat mult timp; în curând, după lupta de Kööigrätz, s'a ivit un nou curent, curentul răsăritean.

Și acum urmează pentru societate partea leului de muncă serioasă; misiunea și-o împlinesc, în mod modest, fără zgomot, fără ca lumea de din afară să-i dea o deosebită atenție. Numai frumoasele concerte

După aceste președintele aduce la cunoștința Camerei interpelația contelui Andrásy referitor la relațiile noastre cu Italia și ținuta ei politică. Interpelația va avea loc în ședința de după amiazi.

La proiectul de lege referitor la procedura judiciară a Curiei, stabilit în programul de zi, vorbește deputatul Sággy. Declară, că ține de mare ofensă aceea dispoziție din proiect, care subtrage de sub sentința Curiei alegerile făcute pe baza votului secret și le înaintază parlamentului. Nu primește proiectul.

Pető Sándor declară, că abuzurile dela alegerile parlamentare numai prin o corectă lege electorală să pot suprima, și îndată ce se va ajunge la aceasta, va fi cu totul indiferent, că va judeca Curia sau parlamentul. Nu primește proiectul.

Giesswein vorbește despre alegerile parlamentari. Dacă voim alegeri legali, urmarea logică e să aducem votarea secretă. Până când în lege e articulată tratarea cu mâncări și beuturi, nu poate fi vorba de alegeri legali. Guvernul va avea să răspundă, dacă gravaminele aceste nu se vor sana în viitor.

În general primește proiectul.

Huszár Károly încă pretinde ca alegerile dietali să se facă în mod legal, ceea ce nu se poate ajunge până ce banii vor influența la alegerile parlamentari.

Deputatul Ráth Endre vorbește despre multele abuzuri și coruperi cu bani, cari obvin destul de des la alegerile dietali. Noul proiect nu pășeste destul de energic în contra acestor abuzuri dureroase, ci din contră le asigură și pe mai departe cursul liber.

Nu primește proiectul în forma propusă.

Președintele suspendă ședința pe 10 minute. După redeschidere urmează:

(cari — durere — azi cam ies din uz) mai atrăgeau atenția celor din afară, serveau de mărturie, că și noi mai existăm. Dar menirea unei societăți nu e, ca să vâneze aplauzele lumii. Societatea noastră încă a ținut cont de aceasta. S'a îndestulit cu aceea, că de un jumătate de veac a emis din sinul ei din an în an câte 15—20 de ostași bine echipați spre asigurarea credinței.

Ar fi peste puterile mele și peste oficiul meu să vă conduc prin galeria unde s'espuse celea 50 de activitate a societății. Am avut aproape cu toții fricerea de a vedea redate toate colorile lor sub conducerea dlui prezident din anul trecut cu ocazia aniversării iubilare, ținută într'un mod ultra modest. Rămâne să vă pun înaintea ochilor tabloul al 51-lea, cum ni-se prezintă. Ca să-l înțelegem cu toții eventual urmașii noștri și alții, cari se vor interesa de el, sau vor fi curioși să-l vadă, trebuie să permit ceva, ce de altcum foarte bine știți cu toții.

La începutul anului școlar trecut, când am venit în Seminar, am avut puțină speranță de bună reușită. Pe toți ne stăpânea o nesigurantă oarbă, o nervosită produsă de evenimentele războiului actual. Eram aproape să schimbăm celea religioase cu celea caritative, studiul cu panzamente, cultivarea proprie cu îngrijirea, mângâierea eroilor, Seminarul cu spitalul. Între astfel de împrejurări nu e la loc să pretinzi mult, n'ar

Interpelația contelui Andrásy.

Răspunsul contelui Tisza: Prim-ministrul contele Tisza, declară, că publicațiile ziaristice referitoare la concesiile făcute de Monarhie Italiei, nu sunt autentice.

Noi, cari suntem rezonabili de situația politică externă a Monarhiei, am fost îndemnați de acel motiv, care leagă prin amicitie statornică interesele vitale ale amânduror țări.

Cred, că procedura aceasta va fi aprobată de întreagă opinia publică magiară, fiindcă șperiez, că opinia publică magiară încă se unește în judecarea intereselor magiare, după cum a arătat-o aceasta și interpelația făcută de deputatul Andrásy. Sum convins, că națiunea magiară n'a dat uitării sentimentele de preținie și simpatie

trebui să faci comparație cu trecutul pașnic. Și totuși, cu fruntea ridicată cutezăm a ne alătura de trecut, cu conștiința liniștită primim critica urmașilor și tot așa încheiem bilanțul; trebuie să admitem, că n'am excelat, dar la nivelul mediu a trecutului cutez să afirm, — fără de a vătăma modestia cuvenită —, ne-am ridicat și în anul acesta. S'a făcut tot, chiar tot, ce s'a putut. Dovadă ședințele extraordinare, închinare memoriei alor doi luceferi a neamului nostru: Mihail Eminescu și Dr. Augustin Bunea. Amândouă ședințe s'au ridicat mult peste șablonul obișnuit, la un grad mai academic, au fost în stare să stoarcă cuvinte sincere de laudă din partea superiorității noastre, cari încă a participat. Ni-s'au pus înaintea ochilor sufletesti personalitatea nobilă și activitatea genială, neîntrecută a ambilor bărbați, ca cei-ce îi cunosc, să se împrietinească mai bine cu ei, iar cei-ce i-au cunoscut să se simtă îndatorați ai cunoaște. Cu prilejul comemorării neuitatului Bunea, am făcut cu toții un trist peregrinaj la locul lui de odihnă veșnică, am înălțat, din peste 80 de inimi tinere, rugăciuni fierbinți către Atotputernicul, ca sufletul lui mare „să-l așeze în loc de odihnă de unde a fugit toată durerea, întristarea și suspinarea“.

(Va urma).

față de națiunea italiană, cari sunt stabilite de atâta timp într'aceste două popoară.

Rog onorata Cameră să ia la cunoștință acest răspuns prealabil al meu. (Aplauze frenetice). Andrásy Gyula ia la cunoștință cu deplină satisfacție acest răspuns alui Tisza, declarând, că întreagă Camera e de părere că

ne vom nizu ca relațiile noastre față de Italia să fie cât se poate de intime Camera ia la cunoștință. După verificarea protocolului notarial ședința s'a încheie la 2^{3/4} oare.

Războiul european.

Budapesta, 16 Maiu. (Oficial).

Trupele aliate din Polonia rusească continuă în alungarea inamicului. Spre sud de Pilița. Au alungat pe dușman de pe ținutul deluros dela Kielce până la cursul superior al râului Kumienna. Trupele noastre cuceresc teren la cursul râului Vistula, până la înălțimile situate spre nord de Klimontow. Am reocupat fortificațiile rușilor de pe frontul Rudnik—Przemysl—San și am făcut mulți prinsoneri. Trupele noastre, cari au eșit din Carpații păduroși continuă înaintarea. Ieri am distrus fortificația rusă situată pe ținutul deluros dela Magiera. Am făcut prinsoneri 1000 ruși și am capturat 7 tunuri și 11 mitraileze. Înainte de amiazi au pătruns trupele noastre în Sambor, făcându-li-se mari aclamații din partea locuitorilor.

În Galiția sud-ostică, spre nord de Kolomea am respins noile atacuri rusești și am ocupat un punct de operație. În jos pe cursul râului Prut până la frontieră, relativ e liniște.

Budapesta, 17 Maiu. (Oficial).

După luptele îndârjite, cari s'au dat aproape 2 săptămâni, ziua de ieri pe întreg frontul a decurs fără vre-un eveniment mai marcant. Înaintarea oastei noastre continuă. Singuratică părți din coloanele, cari înaintază în direcția Dnistrului superior, au ocupat unele părți din localitatea Dohobic. Din nou am făcut prinsoneri 5100 ruși și capturat 8 mitraileze.

Berlin, 17 Maiu. (Oficial).

Frontul apusean. Spre nord de Ypern, între Shesstrat și Het Sas inamicul și-a predat pozițiile distruse, și puterile noastre mici de acolo le-am retras în pozițiile principale de pe țărmurii ostici ai canalului, ca să evităm eventualele pierderi ce ar fi obvenit din bombardamentul violent al dușmanului. Spre sud de Chapelle englezii încă țin ocupate părțile acele de tranșee pe cari le-au ocupat alaltăieri. Luptele continuă. Spre nord de Arras, lângă Ablay și Neuville, am respins atacurile franceze cu pierderi imense pentru ei. Lângă Ailly și Bois de Pretre au decurs lupte violente de cavalerie. Aeroplanelle noastre au dat un atac succes asupra porturilor militare dela Dover și Calais.

Frontul ostic. Am respins atacurile dușmanului date la Dubisa, în jur de Dujemen, lângă Marianopol și Ludvinow. Intre prinsonerii făcuți la Sawle am aflat ostași cari au avut instrucție de 4 săptămâni.

Pe frontul sud-ostic. Intre Pilica și Vistula superioară precum și pe frontul Stary-Sambor, progresăm cucerind teren. Lângă Jaroslau și nord de acesta, ne-a succes să trecem San-ul prin mai multe locuri. Lupta decurge pentru Przemysl.

Constantinopol, 17 Maiu. (Oficial.)

Ieri dimineață pe frontul dela Dardanele, lângă Ari Burn trei divizii dușmane au dat mai multe atacuri neașteptate asupra flancului nostru stâng. Tot de atâteaori am respins atacurile inamicului, cu pierderi imense pentru el. Prin contra-atac am silit pe inamic să se retragă în Alaluk. Inimicul a lăsat pe câmpul de luptă 300 morți, am capturat 100 puști și multă muniție. În proporție cu ale lor, pierderile noastre au fost mici.

Ieri, năi inimice au bombardat bateriile noastre, dar fără rezultat. Bateriile noastre au bombardat cu multă violență pozițiile dușmane de Sed-il-Bahr. Panceratul englez »Veugeanse« a fost lovit de trei împușcături. Aviatorii noștri au bombardat cu bun succes pe inamicul situat lângă Sed-il-Bahr. În sinul dela Akaba de pe naia pancerată franceză »Victor Hugo« a descins un aeroplan, care lovit de împușcaturile noastre, s'a prăbușit în mare. În 2 Maiu dușmanul a voit să transpoarte în bărci trupe la țarmur, dar i-am respins. Au avut 5 morți și mai mulți răniți. După aceasta naia »Victor Hugo« s'a retras.

Cătră domnii abonați ai „Unirei“.

Invităm stăruitor pe stimații nostri abonați ca să binevoiască a ne trimite cu degrabă abonamentul. Mai ales domnii restanțieri, sunt cu tot respectul rugați, să nu-și uite de restanțiile ce le au. Unirea trebuie să existe mai departe și mai ales în clipele acestea. Noi din parte-ne am adus și aducem toate jertfele ca să-i facem posibilă apariția. Dar în fața unei regretabile indiferențe, ce observăm la o mare parte a abonaților, vom fi nevoiți să luăm hotărâri, a căror urmări numai favorabile nu vor fi intereselor clerului. Preoțimea noastră a primit acum congrua. Rugăm mai ales pe d. restanțieri să binevoiască a ne trimite restanțiile și în rate, noi din parte-ne le facem toate înlesnirile. Altcum nu mai putem continua în felul de până azi, căci ne copleșesc

datoriile. Adresăm un călduros apel mai ales domnilor proto-popi, rugându-i să ne dea cu degrabă mână de ajutor la încasarea restanțiilor. Noi credem, că orice om de inimă înțelege situația și va grăbi să se achite de o datorie, care azi e obștească față de presă.

Diverse.

Din Arhidieceză. Duminică, în 16 Maiu a. c. au fost sfințiți de preot din partea Exelenței Sale pâr. Mitropolit: *Alexiu Popa Popasu*, cassar la Administrația Centrală Capitulară din Blaj; *Iuliu Busoiu*, vice-rector sem. și *Dr. Victor Pop*, dispus administrator parohial în Gilău.

Distincția regimentului maramurășan. În adunarea comisiei administrative a comitatului Maramurăș, comitele suprem Nyegre László a anunțat, că Majestatea Sa a împărțit regimentului 85. cea mai înaltă recunoștință. Comitele a propus, ca eroismul regimentului să se eternizeze și în protocolul ședințelor. Moțiunea aceasta a fost primită cu multă înflăcărare și de vicarul român Titus Bud. Regimentul amintit se compune din o parte însemnată de români ruteni și maghiari.

Cine va fi urmașul lui Salandra? Ziarul italian »Corriere d'Italia« ocupându-se cu alcătuirea noului cabinet guvernial, țin de probabil, că urmașul prim-ministrului Salandra să fie **prezidentul Camerei Marcora**. Ziarul e informat, că după declarațiile făcute, în cercuri intime, de fostul ministru Giolitti, el nu e aplicat să ieie portofoliul guvernului Salandra.

Ce a voit cabinetul Salandra. În ultimul consiliu de ministrii, guvernul a decis, că în 20 Maiu va comunica Camerei Ordonaarea mobilizării generale. Intervenirea principelui Bülow, după cum scrie ziarul »Secolo« a zădărnicit executarea acestui plan.

Ententa face noi oferturi Bulgariei. În cercurile politice iarăș se vestește, că ententa a comunicat noui oferte guvernului bulgar. Veștile aceste sunt primite în cercurile diplomaților cu mult indiferentism, fiindcă guvernul din Bulgaria e firm decis să păstreze neutralitatea.

Pactul dintre Iaponia și China. »Vaderland« publică punctele mai esențiali a pactului, care s'a stabilit între Iaponia și China. În înțelesul acestui pact, China se deobligă că pentru edificarea de linia ferată în provincia Shantung, Mandjurca sudică și Mogalia va împrumuta capitala Iaponez, și totdeauna va cere părerea prealabilă a Iaponiei în chestii de împrumut. Se va proclama egala îndreptățire a tuturor supușilor iaponezi. China abdice de orice drept constituțional și de vindere pe litoralul chinez. Kiaocsau îl declară de port liber pentru comerț. Iaponiei i-se dă dreptul să anexeze un port comercial. Abdice de dreptul de a edifica santiere pentru țări străine, sau de a permite înființarea de magazine pentru cărbuni.

Numărul Iezuiților în oastea franceză. Ziarul »America«. pe baza informațiilor franceze, publică statistica Iezuiților, cari îndeplinesc diferite servicii în oastea franceză. După aceasta statistică în Franca sunt înrolați 498 Iezuiți, dintre acestea 48 fac servicii de preoți militari, 90 sunt la saniteți, 68 sunt pe frontul de luptă. Până la prima Martie, dintre Iezuiții, cari sunt în oastea franceză, au fost răniți 49 dintre cari 10 au murit. În captivitate au ajuns 23, dintre acestea 2 au murit. Doi preoți militari au fost eliberați. După datele mai noi 28 de Iezuiți au murit pentru patrie. Patru Iezuiți au fost distinși cu medalia pentru merite »Legion d' Honneur«.

Demonstrații. Din Palermo se anunță: Ieri au fost ciocniri violente între intervenționiști și partidul păcii. Demonstrații au făcut uz de arme. Cincizeci de demonstrații înarmați cu revolvere au încercat să încunjure locuința lui Giolitti, dar au fost împedecați de jandarmarie. Demonstrații au rănit grav pe un colonel de cavalerie. De ieri nu mai apare ziarul »Vita« cel mai mare aderent al neutralității. D'Annuzio s'a întreținut cu Salandra, după aceasta a călătorit la Neopol.

Distincții militare. Înregistrăm o nouă serie de soldați români, decorați pentru vitejia lor dovedită în fața dușmanului:

Crucea de aur pentru merite cu coroana pe funta medaliei de vitejie s'a conferit căpitanului de contabilitate Nicolae Cincian dela reg. 64, oficialului dela intendentă Vincențiu Fildan, medicului de regiment Dr. Leonida Pop și medicului sup. Dr. Alexandru Pop.

Crucea de aur pentru merite pe funta medaliei de vitejie s'a conferit medicilor-asistenți I. r. Traian Bude și Ioan Lupu.

Necrolog. † *Dionisiu Morariu* v.-protopop onorar după un morb greu și îndelungat provăzut fiind cu S. Sacramento și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 9 Maiu st. n. la 3^{1/2} ore a. m. în al 63-lea an al vieții și al 37-lea an al fericitei sale căsătorii și preoții.

Rămășițele părăntești s'au așezat spre repaus etern în cimitierul gr.-cat. din Iurii de Câmpie Marți în 11 Maiu la 2 ore p. m. *Odihnească în pace!*

Tuturor, prietinelor și cunoscuților, cari au luat parte la înmormântarea inbitului nostru tată. socru și moș *Ioan Papiu*, preot gr. cat. în Veștem, precum și acelor, cari au grăbit a ne trimite condolențe le exprimăm pe calea aceasta sincera noastră mulțămită.

În special mulțămim parohienilor din Veștem, cari în frunte cu notarul comunal dl Moga, cu corpul învățătoresc și primarul, au grăbit a veni în număr frumos la Sibiu spre a da ultima onoare fostului lor părinte sufletesc precum și dlui Victor Tordoșan, vrednicul prezident al reuniunii de pompe funebre din Sibiu, care necruțând nici o osteneală a făcut tot posibilul, pentru ca să putem așeza spre odihna veșnică cu vrednicie pe scumpul nostru defunct.

Blaj, la 17 Maiu 1915. *Familia.*

Proprietar, editor și Redactor responsabil:

Augustin Gruția.